VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Føroyar kunnu gerast partur av gassprovins

Nú tosað verður um at fáa meira ferð á vinnuhjólini við m.a. at seta skjótil á nýggjar vinnur, eiga vit at leggja okkum í geyma ta positivu gongd, sum er á leiðunum millum markið og Hetland. Hví hetta økið hevur ella kann fáa týdning fyri okkum skal verða nomið við á hesum stað í dag.

Umboð fyri okkara vinnulív, myndugleikar og politisku skipanina tosa javnan um, hvussu vit kunnu endurnýggja, menna og fjøltátta vinnulívið, og her verður ikki bara hugsað um dagin í dag men eisini og ikki minst uppá longri sikt. Fiski- og alivinnan roynir alla tíðina at endurnýggja seg og troyta tilfeingið fult út, og her liggja heilt givið nógvir møguleikar fyri framman. Eisini innan KT, ferðavinnuna og á øðrum økjum finnast møguleikar. Tað ræður um at síggja og troyta teir.

Og enn eitt tilfeingi, sum vit av og á seta fokus á, eru møgulig ráevni í undirgrundini. Her er longu gjørt eitt stórt arbeiði. Dugnaligir politikarar og embætisfólk hava ruddað slóð fyri hesum útviklingi við at fáa avtalu við danir um ognarrætt til ráevni í undirgrundini, avtalu við bretar um markið og síðani tað stóra forarbeiði, sum er gjørt í sambandi við at fáa lóggávu uppá pláss og fyrireika seg til leiting. Nú um ikki so langa tíð verður aftur sett á at bora, tann sjeyndi brunnurin stendur á skránni.

Um somu tíð henda stórar broytingar í grannalagnum, sum eisini kunnu fáa alstóran týdning fyri framtíðina á føroyska landgrunninum. Vit hava áður umrøtt tey bæði stóru oljufundini tætt upp at markinum í bretskum øki, Rosebank og Cambo, sum eftir øllum at døma verða bygt út, tvs. at vit um nøkur fá ár hava tvey framleiðandi olju- og gassfelt heilt tætt upp at markinum. Fyri at kunna sleppa av við serliga gassframleiðsluna er neyðugt at útbyggja undirstøðukervið her eisini. Og eitt útbygt undirstøðukervi beint við markið fer at fáa sera stóran týdning fyri komandi olju- og gassfund á okkara landgrunni. Tað kann gerast tað, ið skal til fyri at gera møgulig minni fund lønandi. Og her kemur so gongdin á gassøkinum vestan fyri Hetland okkum til hjálpar. Ì hesum døgum hevur franski oljurisin TOTAL gjørt av at útbyggja fyrsta veruliga gassfeltið í økinum, Laggan við at gera íløgur í rørleiðing og útbúnað á landi í Hetlandi fyri nærum 10 milliardir krónur. Hetta verður gjørt eftir at felagið í mong ár hevur borað metingarbrunnar fyri at vita, um tað loysir seg at taka gassið upp úr undirgrundini. Avgerðin at fara í gongd fer at fáa sera týðandi avleiðingar fyri alt økið, tí rundan um Laggan finnast nógvar gasskeldur, sum bráddliga verða lønandi, tá rørleiðing verður tøk í økinum.

Í vinnutáttinum í Sosialinum í morgin verður gongdin vestan fyri Hetland umrødd. Samrøða er við eitt av oddafólkunum í Dong, sum fer at bora sín fyrsta gassbrunn sum fyristøðufelag í umrødda øki í summar. Tað vit síggja fyri okkum er í veruleikanum ein spildurnýggj gassprovins, sum skal veita tað lívsneyðuga gassið til mongu brúkararnar í Bretlandi og inni á meginlandinum í kapping við russiskt gass. Og her kunnu gasskeldur við Føroyar hava ein týðandi leiklut.

Sosialurin

Umboðsmaðurin verjir bæði borgarar og myndugleikar

SJÚRÐUR SKAALE

Svar til tvøráfólk

Skrivar tú um viðurskifti sunnanjørðs, kanst tú rokna við at fáa kontanta avrokning! Erligar og kontantar meiningar!

Soleiðis var eisini í vikuskiftinum, eftir at eg fríggjadagin hevði ein stubba í bløðunum um Umboðsmannin, og í tí sambandi umrøddi tað óhepna málið um setan av brunaumsjónarmanni á Tvøroyri.

Onkur av teimum, eg tosaði við helt meg ganga ørindi fyri ávísar persónar á Tvøroyri. Onkur helt meg reka partapolitikk av mest primitiva slag. Og onkur helt Umboðsmannin vera trupulleikan.

Tí hesar linjur afturat um spurningin.

Hví Tvøroyri?

Tað er rætt, at greinin fyri ein stóran part snúi seg um umrødda mál á Tvøroyri. Men tað var einki "álop". Tað var nýtt sum dømi um míni yvirskipaðu ørindi: At umboðsmaðurin fleiri ferðir ikki er tikin í álvara.

Málið á Tvøroyri nýtti eg sum dømi av tvinnum orsøkum: Fyri tað fysta tí átalan frá umboðsmanninum í hesum føri var serliga harðlig, og fyri tað næsta tí kommunan sýntist leggja lítið í tað, sum umboðsmaðurin segði.

Eitt er, at ein myndugleiki kann halda umboðsmannin fara ov langt, og verjir seg móti átalum, sum verða hildnar at vera órímiligar. Men Tvøroyar Kommuna sýntist vera rættiliga líkaglað.

Og tá løgtingið í fjør viðgjørdi frágreiðing Umboðsmansins fyri 2007, fekk hetta málið - av nevndu grundum - mestu umrøðuna.

Um fólk í kommununi halda Umboðsmannin hava gjørt nakað skeivt, so er at siga tað. Men sum málið stendur, er hansara frágreiðing tað einasta, sum onnur hava at halda seg til.

Og minnist til: Løgtingið hevur samtykt, at handfaringin av hesum máli - saman við øðrum málum - skal hava avleiðingar. Og tað snýr seg als ikki um partapolitikk, tí alt løgtingið stendur aftan fyri kravið!

Siðvenja verður skapt

Onkur spyr hví mann skal vevja runt í gomlum og smáum málum. At seta ein Brunaumsjónarmann er for ólukkan ikki stórpolitikkur.

Tað er rætt. Men tað er eitt álvarsmál um Umboðsmaðurin verður ignoreraður. Tí her er talan um ein heilt serligan stovn.

Løgtingið hevur givið Umboðsmanni sínum heimild til at stevna fólki í rættin at vitna. Hann hevur fría atgongd til at gera kanningar í øllum hølum har hann heldur tað verða neyðugt. Og sjálvur er hann enntá vardur av eini áseting sum sigur, at verða privatmál reist móti honum vegna avgerðir hann tekur, kunnu dómstólarnir, eftir kravi umboðsmannsins, vísa tey frá sær. Umboðsmaðurin kann heldur ikki, uttan við loyvi løgtingsins, vera í starvi nakra aðrastaðni.

Men hann kann ikki døma. Tað merkir, at hansara veruliga vald má skapast við siðvenju. Og tá talan er um ein nýggjan stovn, verður tann avgerðandi siðvenjan skapt í hesum árum.

Tað mundi vera orsøkin til, at løgtingið í før kravdi, at eisini meira enn ársgamlar álvarsamar átalur skulu hava fylgjur. Tí sleppa myndugleikar væl frá at ignorera Umboðsmannin, so verður TAÐ siðvenjan. Og so er lítil meining í at hava stovnin.

Umboðsmaðurin er ikki Gud. Sjálvandi kann hann fara skeivur. Men tá má tann, sum verður átalaður, verja seg við góðum grundgevingum.

Verjir eisini myndugleikarnar

Onkur heldur tað elva til óskil, at hesin stovnur skal liggja og róta í avgerðum, sum myndugleikar hava tikið. Landið er jú fult av tvørballum, sum altíð gera vrøvl.

Tað er rætt - men sannleikin er, at Umboðsmannins virki er tvívegis: Hann verjir ikki bara borgarar. Hann verjir eisini myndugleikar móti følskum illgruna og ákærum um valdsmisnýtslu.

Í 2007 vórðu t.d. 103 kærur viðgjørdar - og heili 63 vórðu avvístar. Tað er lítil ivi um, at nógvar av hesum vóru frá hesum kverulantunum sum altíð halda seg vera órættvíst viðfarnar, altíð krevja sín rætt áðrenn teir gera sína skyldu, og hvørs hugsan um myndugleikar altíð byggir á innetna mistrúgv. Hesum fólkum vardi Umboðsmaðurin myndugleikarnar ímóti. Og hvør veit - kanska onkur av hesum 63 sendi inn ógrundaða klagu um Tvøroyrar Kommunu...

Tí er tað til okkara allra besta, at tað ikki skal bera til at ignorera tað, sum Umboðsmaðurin sigur. Hóast tað kann snúgva seg um mál, ið sýnast smá.

Innsent tilfar

Av tí at vit fáa rættuliga nógv innsent tilfar sendandi – meira enn vit fáa í blaðið – hevur blaðleiðslan verið noydd at gjørt nakrar avmarkingar.

Enn sum áður skal fult navn skal vera undir øllum innsendum greinum – annars verða tær ikki prentaðar. Harnæst tilskila vit okkum rætt til at ikki at taka við tilfar, sum eisini er sent øðrum bløðum ella hevur verið prentað aðrastaðni.

Drúgvar greinar – greinar sum eru longri enn áleið 5.500 tekn, verða raðfestar lægri, og koma bert í blaðið, um pláss er fyri teimum. Tað er ein fyrimunur um vit fáa tilfarið umvegis teldupost ella á diskli.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Marknaðarleiðari: Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo
Tróndur Skaalum trondur@sosialurin.fo
Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo
Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Eilen Anthoniussen eilen@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo
Leo Poulsen leo@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Árni Joensen arni@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Rógvi Nybo rogvi@sosialurin.fo
Eirikur í Jákupsstovu eij@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:
Harald í Kálvalíð harald@ras2.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar
sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:
Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Tórsgøta 1, 100 Tórshavn
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 13[30]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.